

Denumirea măsurii : **Investiții în active fizice pentru exploatații agricole**

CODUL Măsurii : **M10 / 2A / 2A**

Tipul măsurii :   x **INVESTIȚII**
                               SERVICII
                               SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL.

1.1. Justificare a alegerii măsurii și corelarea cu analiza SWOT

În teritoriul GAL sectorul agricol (în special creșterea animalelor și pomicultura) constituie un factor determinant pentru obținerea veniturilor populației. Analizând împărțirea terenului din teritoriul GAL se constată că fondul funciar reprezintă un procent de 71,22% din totalul suprafeței teritoriului, din care: 35,61% suprafață agricolă (63.096 Ha), 3,67% suprafață arabilă (6.489 ha), 19,24% suprafață pășunabilă (34.081ha), 9,25% suprafață fânețe (16.380 ha) și 3,47% livezi și pepiniere (6.146 ha), marea majoritate a exploatațiilor agricole fiind sub 1 ha. Agricultură din teritoriul GAL are un nivel insuficient de dotare cu utilaje/echipamente, uzate fizic și moral cu impact negativ în productivitate. Gradul scăzut de dotare cu echipamente agricole duce la o productivitate foarte scăzută cu consecințe negative la nivelul teritoriului, impactul manifestându-se în domeniul asigurării nivelului de trai dar și a nivelului veniturilor obținute din activitatea agricolă. Mulți fermieri au sisteme de producție bazate pe mecanizare învechită, de calitate slabă și clădiri/facilități de depozitare inadecvate. Multe ferme au dificultăți în adoptarea de noi tehnologii din cauza mijloacelor financiare proprii insuficiente și accesul redus la finanțare. Îndeosebi, fermele mici și mijlocii au nevoi de sprijin pentru a valorifica potențialul și a deveni competitive. În zonă, sectorul agricol are randament redus, fapt datorat atât cheltuielilor ridicate (clădiri nereabilitate termic sau aflate în zone fără acces la electricitate, etc) cât și comercializării produselor obținute neprelucrate. **Nevoile specifice** teritoriului GAL identificate în analiza SWOT ce vor fi sprijinite prin această măsură sunt: N8 - Creșterea investițiilor în active fizice în agricultură și în sectorul de prelucrare a produselor alimentare pentru desfășurarea de activități agricole moderne și N9- Creșterea productivității terenurilor.

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, la care contribuie Măsura M10: a) Favorizarea competitivității agriculturii.

1.3. Obiectivele specifice ale măsurii M10:

Scop - Îmbunătățirea activității exploatațiilor agricole din teritoriul GAL prin investiții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea fermelor, racordarea la utilități, achiziția de utilaje și echipamente, au drept rezultat preconizat productivitate mai ridicată și/sau un impact pozitiv asupra mediului în zonă și nivel ridicat al venitului agricol și ameliorarea competitivității exploatațiilor datorită disponibilității unor sisteme de producție mai eficiente. Obiectivele specifice ale măsurii : Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice, precum și producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile; Creșterea veniturilor exploatațiilor agricole sprijinite.

1.4. Prioritate prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 la care contribuie măsura :

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013:

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole, dintre cele prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare, protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013): Mediu și climă: proiectele propuse în cadrul acestei măsuri vor contribui la prevenirea abandonului de terenuri agricole conducând la o activitate agricolă sustenabilă. De asemenea, măsura promovează investițiile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea fermelor mici la schimbările climatice.

Inovare: măsura vizează încurajarea fermierilor să folosească tehnologii noi și procese noi, aceștia având un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi. Sprijinul acordat va facilita accesul pe piață și adoptarea unor tehnici și metode inovatoare.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M10 este complementară cu măsura M11, în sensul că beneficiarii direcți ai M10 pot fi incluși în grupul țintă ai M11 (pot fi printre beneficiarii indirecti ai acestei măsuri).

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M10 este în sinergie cu M8 și M9, în sensul că acțiunile lor comune contribuie la Modernizarea și îmbunătățirea productivității și competitivității agriculturii.

2. Valoarea adăugată a măsurii : Valoarea adăugată a măsurii (modalitățile în care prin măsura M10 se vor finanța proiecte care aduc plus-valoare teritoriului) este evidențiată de:

Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării activităților agricole și creșterii calității produselor obținute; Restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale; Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.

Condițiile specifice de eligibilitate și de selecție au fost stabilite în concordanță cu specificul local, așa cum reiese din analiza diagnostic a teritoriului și indicatorii specifici. Măsura este **relevantă** în cadrul SDL deoarece contribuie la nevoile de dezvoltare ale teritoriului, în special la N7 - Creșterea investițiilor în active fizice în agricultură și în sectorul de prelucrare a produselor alimentare pentru desfășurarea de activități agricole moderne și N8-Creșterea productivității terenurilor.

3. Trimiteri la alte acte legislative

3.1. Legislație UE

Reg. (UE) Nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare; Reg (UE) Nr. 1307/2013 cu modificările și completările ulterioare; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; Reg (UE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

3.2. Legislație națională : Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole; Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu completările și modificările ulterioare, pentru

beneficiarii societăți cooperative agricole.;Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători;Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare;Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare;Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală cu modificările și completările ulterioare.

3.3. Alte documente - prevederile cap.8.1 din PNDR 2014-2020; fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 din PNDR 2014-2020; Alte acte normative aplicabile în domeniile agricol.

Notă! Lista actelor normative enumerate mai sus are caracter orientativ, nefiind exhaustivă. Ea va fi completată cu reglementările legislației europene și naționale care vor apare pe durata implementării SDL.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

-fermieri (persoane fizice sau juridice sau un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în conformitate cu legislația națională), cu excepția persoanelor fizice neautorizate ;

-cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor.

5. Tip de sprijin

-Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

-Plăți în avans cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile -*Tipurile de acțiuni eligibile/neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.*Operațiunile (proiectele) sprijinite prin această măsură trebuie să fie în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene și cu prioritatea 2 din SDL - Modernizarea și îmbunătățirea productivității și competitivității agriculturii din teritoriul GAL.

6.1. Acțiuni eligibile:

-Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități;

-Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;

-Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/ utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv; (Ex.: tractoare, remorci agricole/tehnologice, combine, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de

evacuare și gestionare a dejecțiilor din zootehnie, echipamente aferente bucătăriilor furajere, inventarul apicol etc.)

-Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat.

6.2. Acțiuni neeligibile: Achiziția de clădiri; Construcția și modernizarea locuinței; Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă; Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi); Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole.

7. Condiții de eligibilitate

Condițiile de eligibilitate specifice măsurii sunt următoarele :

- proiectul trebuie să fie în corelare cu SDL a GAL, varianta aprobată de AM PNDR, corespunzătoare cu obiectivele specifice măsurii M10;
- activitatea aferentă implementării proiectelor va fi desfășurată în teritoriul GAL.
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili și să aibă sediul social în teritoriul GAL;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 8.000 € SO;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară.

Criteriile de eligibilitate vor fi detaliate în ghidul solicitantului pentru M10. Aceste condiții de eligibilitate sunt corelate cu obiectivele specifice măsurii și respectă condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015, PNDR 2014-2020, legislației naționale specifice și regula schemei de ajutor de minimis, dacă este cazul).

8. Criterii de selecție

8.1. Considerații generale

Procesul de selecție a beneficiarilor direcți constă în evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte lansate de GAL. Criteriile de selecție trebuie să fie adecvate specificului local, să fie în conformitate cu obiectivele prevăzute în SDL și sprijinul prin măsura M10 să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL (se vor acorda prioritate proiectelor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL).

8.2. Principiile de selecție :

Principiile de selecție sunt definite, în scopul de a selecta beneficiarii direcți ai măsurii, care ar putea pune în aplicare mai bine măsura după cum urmează:

- Principiul dimensiunii exploatației;
- Principiul îmbunătățirii performanței economice a exploatației;
- Principiul sectorului prioritar ;
- Principiul nivelul de calificare în domeniul agricol ;

-Principiul exploatații agricole deținute de tineri.

Principiile de selecție vor fi detaliate ulterior în ghidul solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu principiile de selecție mai sus menționate, iar criteriile de selecție sunt următoarele :

- prioritizarea exploatațiilor de dimensiuni mici;
- prioritizarea domeniilor de interes la nivel de teritoriu;
- prioritizarea beneficiarilor cu pregătire în domeniu;
- prioritizarea investițiilor realizate de tineri până în 40 de ani.

Nu au fost atribuite punctaje pentru principiile și criteriile de selecție prevăzute în SDL pentru măsura M10, având în vedere că pe parcursul implementării SDL, prioritizarea poate fi diferită în funcție de evoluția situației la nivel local.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului și la aplicarea unei intensități ale sprijinului specifice sunt următoarele : obiectivele și prioritățile SDL; specificul local (interes colectiv, accesul public la rezultatele proiectului, caracteristicile inovatoare ale proiectului la nivel local, bugetul disponibil etc.).

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri este:

I. În cazul **fermelor având dimensiunea până la 500.000 SO rata sprijinului public neramburabil** va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși 50.000 euro indiferent de tipul investiției.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO) respectiv **70%** în cazul fermelor având între 250.000 și 500.000 SO, în cazul:

- investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 ani, la data depunerii cererii de finanțare sau cei care s-au stabilit în cei 5 ani anteriori solicitării sprijinului;
- investițiilor în cadrul exploatațiilor cu dimensiunea < 12.000 SO;
- proiectelor integrate;
- investițiilor legate de operațiunile de agromediu și agricultură ecologică.

II. În cazul **fermelor având dimensiunea peste 500.000 SO rata sprijinului public neramburabil** va fi de **30%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși 50.000 euro indiferent de tipul investiției.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **50%** în cazul:

- Proiectelor integrate.

III. În cazul **cooperativelor și grupurilor de producători rata sprijinului public neramburabil** va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși 50.000 euro indiferent de tipul investiției.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul:

- Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor;

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorul specific domeniului de intervenție corespunzător măsurii este :

-Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți.